IZ KNJIGE ŽALOSTI

Ko je bil živ so nas spraševali: kaj bo, ko bo umrl?

Ko je bil bolan, smo se na to pripravljali.

Sedaj pa v njegovo smrt ne verjamemo več!

Te besede je v knjigo žalosti zapisala Jana Gojanovič. Ko smo prelistavali knjigo žalosti, v katero so se v tednu žalovanja za našim Titom vpisovali tisoči občanov bežigrajske občine, smo lahko znova in znova prebrali: »Tito, radi te imamo, neomajno in trdno smo odločeni hoditi po tvoji poti, nikoli ne bomo pozabili, kar si storil za nas, ponosni smo in srečni, da smo živeli pod tvojim modrim vodstvom, pokazal si nam svetlo pot iz mraka v sijajno bodočnost, v naših srcih boš nesmrten...«

V knjigo žalosti se je vpisalo čez petnajst tisoč delavcev, študentov, vojakov, pionirjev, otrok... V njej so z okorno otroško roko in nerazumljivo pisavo zdravnika zapisana čustva žalosti, pa tudi ponosa in neomajnega prepričanja v bodočnost.

»Ljubljeni voditelj! V svojem imenu in v imenu še nerojenega otroka Ti obljubljam, da bomo nadaljevali Tvojo pot«, je zapisala bodoča mlada mati.

»Tito, radi te imava«, sta preprosto zapisali dvojčici Blanka in Danila Vraneš.

Darko Zupan je v akrostihu spesnil:

»**T**eška in boleča je tvoja smrt za nas,
Izguba neizmerljiva za ljudi vseh ras.
Toda delo Tvoje; to si vendar Ti,
Ostaneš nam, za vse večne dni.«

Učenci 2. g razreda bežigrajske gimnazije so obljubili: »Kakor si se Ti boril z zadnjimi atomi za svoje življenje, se bomo zdaj borili tudi mi, četudi z zadnjimi atomi, da ohranimo in razvijamo vse tisto, kar si gradil toliko let in čemur je ime: **BRATSTVO, ENAKOST, SVOBODA, MIR IN PRIJATELJSTVO.**«

Vsepovsod izrazi globoke bolečine in žalosti ob nenadomestljivi izgubi, pa zaklinjanje, da bomo stopali po poti, ki nam jo je začrtal Tito. Povsod neomajna odločnost razvijati bratstvo in enakost, mir in prijateljstvo med ljudmi vseh narodov in ras. Neizmerna vera v Titovo nesmrtno delo:

»Veliki ljudje žive tudi potem, ko umro! Slava Tvojemu spominu!«, je zapisano z nežno žensko roko. »Tito ne bo nikoli umrl!« Tea Cej, ki se je komaj naučila pisati je izjavila: »Tito, hvaležni ti bomo za zmiraj!« Špela Rozman, učenka 2. razreda je obžalovala, da ne bo več videla svojega »precednika«, a nosila ga bo v večnem spominu.

»Rekli so nam, da si odšel za vedno,
a mi pravimo drugače:
V nas boš ostal za vedno, dragi Tito!«

in še množica zapisov:

Hodili bomo po tvoji poti z bolečino v srcu in solzami na obrazu...
Bil si zlati človek našega človeštva in heroj...
Srečna dežela, ki je imela takšnega sina...
Tito, Ti živiš v vseh nas!
Naši otroci bodo veliko slišali o tebi...
Tak človek bi moral večno živeti...
Tovariš Tito, zame nisi umrl!
Živel boš v naših srcih...
Zgodovina bo govorila o Tvojih velikih delih in veličini...
Ostali Ti bomo zvesti...
Tito, to je beseda kot zgodovinsko kolo, ki se bo še naprej vrtelo...
Tvoja misel je naša pot...
Tito, Ti si bil kakor cvet...
Srečen sem, da sem živel v Tvoji dobi...
Hvala Ti za srečno otroštvo...
Hvala za sonce, ki sije po naši svobodni domovini...

Čez štiristo gosto popisanih strani, s katerih smo nabrali le delček tistega, kar so naši občani čutili v najbolj žalostnem tednu, kar čutijo danes in bodo čutili večno!

BOLEČINA IN SPOŠTOVANJE

»Naša pot je Titova pot!«

Na žalni seji bežigrajske občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij je herojski in revolucionarni lik tovariša Tita orisal Joško Pirnar

Z bolečino in spoštovanjem *v srcih so se delegati* družbenopolitičnih organizacij in bežigrajske občinske skupščine na žalni seji poslovili od predsednika Tita. V žalnem nagovoru je herojski in revolucionarni lik našega Tita orisal predsednik občinske konference SZDL Joško Pirnar, ki je med drugim dejal:

»Ob grobi stvarnosti, da je odšel, so se zaustavile misli in srca so prazna. Potreben bo *čas, da bomo doumeli vso globino* izgube, ki nas je prizadela. Ob tem pa bo rastel v nas tudi ponos, ker smo imeli to čast in privilegij, da smo pod njegovim vodstvom v štiriletni krvavi borbi uspešno zaključili narodno-osvobodilno vojno in socialno revolucijo, ker smo imeli priložnost, da smo živeli in delali v njegovem času, ker smo pod njegovim vodstvom gradili nov družbeni red, narejen po naši meri in na podlagi naših potreb, naših možnosti in naših želja ter interesov...

Minilo je že 43 let, odkar je tovariš Tito prišel na čelo *Komunistične partije Jugoslavije* in oblikoval novo vodstvo v državi. Njegov prihod na čelo Komunistične partije je pomenil usodno prelomnico v zgodovini revolucionarnega gibanja delavskega razreda in narodov Jugoslavije. Okoli sebe je zbral nove generacije revolucionarnih borcev, ki so zrasli in bili preverjeni v spopadih z razrednim sovražnikom in jih organiziral...

Tovariš Tito je bil pobudnik in neomahljiv zagovornik samoupravljanja. Uvajanje in razvijanje delavskega in družbenega samoupravljanja v začetku 50 let je bilo veliko zgodovinsko dejanje in velika družbena prelomnica, ki je na nov način opredelila nadaljnje razvojne poti demokratičnih in komunističnih odnosov v jugoslovanski družbi. Porajali so se novi samoupravni socialistični odnosi, ki se niso opirali na državo in njen aparat, temveč na neposredne proizvajalce, na pobudo in ustvarjalnost samoupravno organiziranih delovnih ljudi. V 30-letni samoupravni praksi v naši družbi je prišla do polnega izraza sposobnosti in ustvarjalnost *delavskega razreda in delovnih* ljudi, ki zavestno gradijo svojo srečo, kot je temu rekel tovariš Kardelj.

Tovariš Tito je bil eden *izmed najvidnejših zagovornikov* aktivnega in miroljubnega sožitja med narodi. Kot eden od ustanoviteljev gibanja neuvrščenih se je ves čas boril zato, da bi bili vsi narodi enakopravni udeleženci in ne le opazovalci na mednarodnem prizorišču. Vztrajno si je prizadeval, da bi bili odnosi med neuvrščenimi boljši, da bi se enotno borili za premoščanje blokovske delitve sveta in vzpo*stavitev enakopravnih demo*kratičnih odnosov med vsemi državami in narodi, ker je življenjski interes in skupna potreba vseh narodov na svetu, da živijo v miru, svobodi in neodvisnosti...

S tovarišem Titom odhaja z odra življenja zadnja velika osebnost iz II. svetovne vojne, ki je odločilno vplivala na zmago protihitlerjevske koalicije in je dala svojstven pečat celotnemu povojnemu razvoju ne samo v Jugoslaviji, temveč tudi v svetu. Odhaja človek, ki nas je prepojil s svojimi mislimi in s svojim delom. Parola – mi smo Titovi, Tito je naš – bo ostala tudi naprej naše geslo, kajti če je umrl človek, živijo njegove ideje, živi vse tisto, za kar se je boril skozi vse svoje bogato revolucionarno življenje, ki je bilo v celoti posvečeno boljšemu življenju vseh narodov in narodnosti SFRJ. Zapustil nam je bogat zaklad svojih misli, ki so vtkane v našo preteklost in na katerih raste sedanjost naše samoupravne socialistične družbe. Na teh idejah bomo nedvomno gradili tudi našo bodočnost. Titoizem bomo rekli naši politiki, ki je *predvsem utemeljena na tem*, da je vsakdo graditelj svoje sreče in da si bo to srečo gradil povezan z drugimi v naši samoupravni socialistični družbi...

Tita ni več. Vendar ne bo dogodka ne akcije, da ne bi pomislili nanj. Delali bomo, kot da bo 100 let mir in se pripravljali, kot da bo jutri vojna, da bi ohranili, vse kar je naše, predvsem pa pravico, da si krojimo svoje življenje in našo bodočnost po naši jugoslovanski samoupravljalski meri. To so Titove misli, ki jih ne bomo nikoli *pozabili. Naša pot v bodoče je* Titova pot. To je testament tovariša Tita za nas in bodoče generacije.«

Organizacije in ustanove, delovne ljudi in občane obveščamo, da lahko namesto vencev in cvetja poklonijo prispevek v:
– Titov sklad za štipendiranje mladih delavcev in otrok delavcev v SR Sloveniji 50100-655-50108 Ljubljana.

Umrl je Tito, njegova misel živi

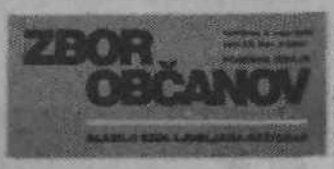

Ob smrti predsednika Tita smo uredništva glasil »Zbor občanov« Dogovori (Ljubljana-Center), Javna tribuna (Ljubljana-Šiška) in Naša komuna (Ljubljana-Vič-Rudnik) pripravila posebno izdajo, ki smo jo posvetili predvsem obiskom predsednika Tita v Ljubljani. Natisnili smo jo v skupni nakladi 98.900 izvodov, brezplačno pa so jo že v ponedeljek in torek prejela vsa gospodinjstva omenjenih štirih občin.

Simbol bratstva in enotnosti

Bežigrajski mladinci so tudi letos ponesli po naši občini štafeto mladosti, svojevrsten simbol bratstva in enotnosti ter jugoslovanskega vztrajanja na Titovi poti. Mladinci in mladinke, ki so se s svojim delom najbolj izkazali, so imeli čast, da so od Šentjakoba ob Savi do podvoza na Drenikovi cesti ponesli štafetno palico, ki so jo ob vsej poti pozdravljali številni delovni ljudje in občani, mladina in vojaki. Na osrednji prireditvi ob poti štafete sredi bežigrajskega centra so nastopili šolski pevski zbor ter recitatorji osnovne šole Danile Kumar, recitatorji šolskega kulturnega društva Boris Ziherl in folklorna skupina prosvetnega društva Savlje-Kleče. Svetla tradicija štafete tudi po Titovi smrti ne bo ugasnila, sporočilo mladih, ki bodo tudi poslej vsako leto nosili štafetno palico, bo sporočilo enotnosti, odločnosti in zvestobe Titu in njegovi misli.

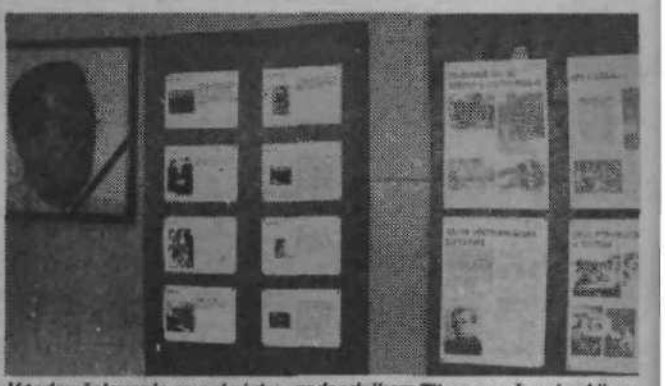

V tednu žalovanja za pokojnim predsednikom Titom so učenci poklicne gradbene šole Ivana Kavčiča v nekaj urah s skupnimi močmi in z organizacijsko pomočjo osnovne organizacije zveze socialistične mladine, pripravili razstavo pod naslovom »Tito – revolucija – mir.« V besedi in sliki so prikazali zgodovinsko pot naše partije in tovariša Tita. Organizirali so tudi častno stražo ter odprli knjigo žalosti.

Razstava še traja in si jo obiskovalci z zanimanjem ogledujejo.

T. B.